

USTAWA
z dnia 10 grudnia 1993 r.

Opracowano na podstawie: t.j. Dz.U. z 1998 r. Nr 30, poz. 164, Nr 98, poz. 611.

o finansowaniu gmin

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa:

- 1) źródła dochodów gmin,
- 2) zasady ustalania i przekazywania gminom subwencji i dotacji z budżetu państwa,
- 3) warunki, na jakich gminy mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe.

Art. 2.

W sprawach budżetów gmin nie uregulowanych w niniejszej ustawie mają zastosowanie przepisy prawa budżetowego.

Art. 3.

Ilekróć w ustawie jest mowa o:

- 1) prawie budżetowym - rozumie się przez to ustawę z dnia 5 stycznia 1991 r. - Prawo budżetowe (Dz.U. z 1993 r. Nr 72, poz. 344, z 1994 r. Nr 76, poz. 344, Nr 121, poz. 591 i Nr 133, poz. 685, z 1995 r. Nr 78, poz. 390, Nr 124, poz. 601 i Nr 132, poz. 640, z 1996 r. Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496, Nr 132, poz. 621 i Nr 139, poz. 647 oraz z 1997 r. Nr 54, poz. 348, Nr 79, poz. 484, Nr 80, poz. 491, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 775 i 778, Nr 133, poz. 883, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943 i Nr 158, poz. 1042),
 - 2) ogólnopolskiej reprezentacji gmin - rozumie się przez to, do czasu innego uregulowania, Krajowy Sejmik Samorządu Terytorialnego, powołany w dniu 28 września 1990 r. w Poznaniu,
- 2a) stronie samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego - rozumie się przez to przedstawicieli ogólnopolskich organizacji samorządowych, to jest:
- a) Krajowego Sejmiku Samorządu Terytorialnego,
 - b) Unii Metropolii Polskich,

- c) Związku Miast Polskich,
 - d) Unii Miasteczek Polskich,
 - e) Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) liczbie mieszkańców - rozumie się przez to liczbę mieszkańców faktycznie zamieszkałych w gminie, według stanu na dzień 30 czerwca roku bazowego,
 - 4) roku bazowym - rozumie się przez to rok poprzedzający rok, na który oblicza się subwencje,
 - 5) dochodach należnych - rozumie się przez to dochody, które gmina może uzyskać w podatkach rolnym i leśnym stosując średnią cenę skupu żyta określoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, a dla innych podatków stosując stawki w ich górnych granicach, z wyjątkiem podatku od środków transportowych, z którego dochody stanowią wpływy realizowane przy zastosowaniu stawek określonych w uchwałach rad gmin, bez zwolnień, ulg, odroczeń, umorzeń oraz zaniechania poboru podstawowych dochodów podatkowych,
 - 6) podstawowych dochodach podatkowych - rozumie się przez to dochody z tytułów określonych w art. 4 pkt 1 lit.a)-e), pkt 2 lit.a) i b) oraz w pkt 3,
 - 7) gminach nowych - rozumie się przez to gminy, które zostały utworzone lub których granice uległy zmianie po dniu 30 czerwca roku bazowego,
 - 8) obszarze gmin dzielonych - rozumie się przez to obszar jednej gminy lub kilku sąsiednich gmin, istniejących dnia 30 czerwca roku bazowego, spełniający następujące warunki:
 - a) obszar gmin dzielonych pokrywa się z łącznym obszarem dwóch lub więcej gmin nowych,
 - b) obszaru nie można podzielić na kilka odrębnych obszarów gmin dzielonych,
 - 9) ogólnej kwocie wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych - rozumie się przez to 100% wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych,
 - 10) łącznej kwocie wpływów gmin z podatku dochodowego od osób fizycznych - rozumie się przez to wpływy z tego podatku, stanowiące dochody gmin,
 - 11) regionach zagrożonych wysokim bezrobociem strukturalnym - rozumie się przez to gminy, których wykaz określają odrębne przepisy,
 - 12) nieruchomościach Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej i przekazanych gminie - rozumie się przez to nieruchomości, o których mowa w ustawie z dnia 10 czerwca 1994 r. o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej (Dz.U. Nr 79, poz. 363).

Rozdział 2

Dochody gmin

Art. 4.

Dochodami gmin są:

- 1) wpływy z następujących podatków, ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw:
 - a) rolnego,
 - b) od nieruchomości,
 - c) leśnego,
 - d) od środków transportowych,
 - e) od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanych w formie karty podatkowej,
 - f) od spadków i darowizn,
 - g) od posiadania psów,
- 2) wpływy z opłat:
 - a) skarbowej,
 - b) eksploatacyjnej, uiszczanej przez przedsiębiorców na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 27, poz. 96, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 80, poz. 491, Nr 88, poz. 554, Nr 111, poz. 726 i Nr 133, poz. 885),
 - c) lokalnych,
 - d) innych, pobieranych na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości:
 - a) 16% wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na terenie gminy, ustalony w sposób określony w art. 6, z zastrzeżeniem art. 27,
 - b) 5% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, mających siedzibę na terenie gminy, z zastrzeżeniem art. 7

- przy czym przez wpływy rozumie się wpłaty pomniejszone o dokonane zwroty,
- 4) dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin, w tym dochody z kar i odsetek oraz wpłaty od jednostek gospodarki pozabudżetowej gmin,
- 5) dochody z majątku gminy,
- 6) subwencja ogólna i subwencja drogowa ustalane według zasad określonych **pkt 7 skreślony** w niniejszej ustawie.

Art. 5.

Dochodami gmin, poza wymienionymi w art. 4 są także:

- 1) dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gmin,
- 2) wpływy z samoopodatkowania mieszkańców,
- 3) spadki, zapisy i darowizny,
- 4) odsetki od środków finansowych gmin gromadzonych na rachunkach bankowych i odsetki od pożyczek udzielanych przez gminy,

- 5) odsetki od nieterminowo regulowanych należności z tytułów określonych w art. 4 pkt 1, 2 i 6 oraz odsetki od nieterminowo przekazanych przez urząd skarbowy udziałów, o których mowa w art. 4 pkt 3,
- 5a) dotacje przysługujące gminie w wysokości nie pobranych kwot z tytułu ulg i zwolnień, określonych w art. 12 ust. 1 pkt 4, 5 i 6 oraz ust. 3, art. 13 ust. 1, art. 13a ust. 1 i 2, art. 13b ust. 1 i art. 13c ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, z 1996 r. Nr 91, poz. 409 oraz z 1997 r. Nr 43, poz. 272 i Nr 137, poz. 926) oraz art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. Nr 101, poz. 444, z 1992 r. Nr 21, poz. 85 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 147, poz. 713, z 1996 r. Nr 91, poz. 409 oraz z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 121, poz. 770 i Nr 160, poz. 1079),
- 6) dotacje z funduszków celowych,
- 7) dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminom oraz dotacje celowe na inne zadania zlecone gminom ustawami,
- 8) dywidenda od przedsiębiorstw państwowych, które z mocy art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 32, poz. 191, Nr 43, poz. 253 i Nr 92, poz. 541, z 1991 r. Nr 34, poz. 151, z 1992 r. Nr 6, poz. 20, z 1993 r. Nr 40, poz. 180, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i Nr 65, poz. 285, z 1996 r. Nr 23, poz. 102 i Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 9, poz. 43) stały się przedsiębiorstwami komunalnymi,
- 9) inne wpływy należne gminom na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 6.

Udziały gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych ustala się, mnożąc ogólną kwotę wpływów z tego podatku przez wskaźnik 0,16 i wskaźnik równy udziałowi należnego w roku poprzedzającym rok bazowy podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na terenie gminy w ogólnej kwocie należnego podatku w tym samym roku, ustalonego na podstawie zeznań złożonych do dnia 30 czerwca roku bazowego o wysokości osiągniętego dochodu, z zastrzeżeniem art. 27.

Art. 7.

1. Jeżeli osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej posiada wyodrębnione organizacyjnie zakłady (oddziały) położone na terenie innych gmin niż gmina, na której terenie ma siedzibę osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej, to dochody, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. b), są przekazywane do budżetów tych gmin, na których terenie położone są te zakłady (oddziały), proporcjonalnie do liczby zatrudnionych w nich osób na podstawie stosunku pracy, z zastrzeżeniem art. 27d.
2. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb rozliczeń, o których mowa w ust. 1.

Art. 7a.

Wpływy z tytułu opłaty skarbowej odprowadzane na rachunek urzędu skarbowego:

- 1) przez płatnika, od umów sprzedaży (zamiany) nieruchomości - przekazywane są na rachunek budżetu gminy, na obszarze której położona jest nieruchomość,
- 2) z punktów sprzedaży znaków opłaty skarbowej i urzędowych blankietów wekslowych - przekazywane są na rachunek budżetu gminy, na obszarze której znajduje się ten punkt.

Art. 7b.

Wpływy z podatku od spadków i darowizn z tytułu nabycia własności (prawa użytkowania wieczystego) nieruchomości, odprowadzane na rachunek urzędu skarbowego przez płatnika, przekazywane są na rachunek budżetu gminy, na obszarze której położona jest nieruchomość.

Art. 8.

Jeżeli gmina podejmie się w drodze umowy lub porozumienia realizacji wspólnych zadań z inną gminą bądź z innym podmiotem, środki finansowe przekazywane przez tę gminę lub inny podmiot zalicza się do dochodów gminy realizującego zadanie.

Art. 9.

1. Dochody gmin, które na podstawie odrębnych przepisów są pobierane przez właściwe urzędy skarbowe, są gromadzone na rachunku bankowym urzędu skarbowego i podlegają, z zastrzeżeniem ust. 2, odprowadzeniu na rachunki właściwych budżetów gmin najpóźniej w ostatnim dniu dekady następującej po dekadzie, w której wpłynęły na rachunek urzędu skarbowego.
2. Udziały gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych podlegają przekazaniu z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa na rachunki właściwych budżetów gmin w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatek wpłynął na rachunek urzędu skarbowego.
3. Jeżeli dochody zrealizowane na rzecz gminy nie zostaną przekazane w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2, gminie przysługują odsetki w wysokości ustalonej dla zaległości podatkowych.
4. Urząd skarbowy, na wniosek zarządu gminy, przekazuje kwartalne informacje o stanie i terminach realizacji dochodów gminy, o których mowa w ust. 1.

Art. 10.

1. Udzielanie ulg, odroczeń, umorzeń oraz stosowanie zaniechania poboru w zakresie podatków i opłat stanowiących dochody gminy i wpłacanych bezpośrednio na rachunki gmin należy do kompetencji wójta, burmistrza (prezydenta miasta).
2. W zakresie podatków i opłat stanowiących dochody gminy, a pobieranych przez urząd skarbowy, urząd ten udziela ulg, odroczeń i umorzeń, stosuje zaniechanie poboru podatków oraz zwalnia płatnika z obowiązku pobrania oraz wpłaty po-

datku lub zaliczek na podatek wyłącznie na wniosek lub za zgodą zarządu gminy.

- 2a. Wniosek lub zgoda, o których mowa w ust. 2, wydawane są w drodze postanowienia.
3. Zarząd gminy może upoważnić wójta, burmistrza (prezydenta miasta) do rozstrzygania spraw określonych w ust. 2.
4. Skutki finansowe wynikające z uchwał rad gmin określających niższe stawki podatków niż ich górne granice, z wyjątkiem podatku od środków transportowych, oraz skutki decyzji podjętych przez organy podatkowe w trybie określonym w ust. 1 i 2 nie stanowią podstawy do zwiększenia subwencji ogólnej.

Rozdział 3

Subwencje i dotacje dla gmin

Art. 11.

Każda gmina otrzymuje z budżetu państwa subwencję ogólną oraz subwencję drogową.

Art. 12.

1. Łączną kwotę subwencji ogólnej dla gmin ustala się jako sumę nie mniejszą niż 7,5% planowanych dochodów budżetu państwa oraz kwot wpłat gmin, ustalonych według zasad określonych w art. 15a.
2. Kwotę subwencji drogowej ustala się w wysokości nie mniejszej niż 6,66% planowanych w ustawie budżetowej wpływów z podatku akcyzowego od paliw silnikowych.

Art. 12a.

1. Z łącznej kwoty subwencji ogólnej, o której mowa w art. 12, wydziela się subwencję na zadania oświatowe - to jest na prowadzenie publicznych szkół podstawowych oraz udzielanie dotacji szkołom podstawowym prowadzonym przez osoby prawne i fizyczne - w wysokości nie mniejszej niż 6,6% planowanych dochodów budżetu państwa.
2. Podziału kwoty subwencji na zadania oświatowe dokonuje się w następujący sposób:
 - 1) odlicza się 0,5% od kwoty subwencji na zadania oświatowe na rezerwę tej subwencji,
 - 2) pozostałą część subwencji na zadania oświatowe rozdziela się między gminy, według algorytmu ustalonego, w drodze rozporządzenia, przez Ministra Edukacji Narodowej, w uzgodnieniu ze stroną samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
3. Rezerwą subwencji, o której mowa w ust. 2 pkt 1, dysponuje Minister Finansów, po zasięgnięciu opinii Ministra Edukacji Narodowej oraz strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Art. 12b.

Subwencję, o której mowa w art. 12 ust. 2, Minister Finansów przekazuje gminom w dwóch ratach w terminach do dnia 31 maja i 31 października każdego roku.

Art. 13.

1. Podziału pozostałej kwoty subwencji ogólnej dokonuje się w następujący sposób:
 - 1) odlicza się 1% od pozostałej kwoty subwencji ogólnej na rezerwę subwencji, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 4,
 - 2) według zasad określonych w art. 14 ustala się dla poszczególnych gmin kwoty należnej subwencji wyrównawczej,
 - 3) pozostałą część rozdziela się między wszystkie gminy proporcjonalnie do przeliczeniowej liczby mieszkańców w poszczególnych gminach, ustalonej według zasad określonych w art. 15.
2. Rezerwę subwencji dysponuje, z zastrzeżeniem ust. 3, Minister Finansów w porozumieniu z ogólnopolską reprezentacją gmin.
3. Minister Finansów dysponuje rezerwą subwencji na pomoc gminom w przypadkach losowych, z tym że ogólna kwota tych środków nie może przekroczyć 10% kwoty rezerwy.

Art. 14.

1. Subwencja wyrównawcza przysługuje gminom, w których wskaźnik podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca, obliczony według zasad określonych w ust. 2 i zwany dalej wskaźnikiem G, jest mniejszy od 85% analogicznego wskaźnika obliczonego łącznie dla wszystkich gmin, zwanego dalej wskaźnikiem P.
2. Wskaźnik G oblicza się dzieląc kwotę należnych podstawowych dochodów podatkowych gminy w pierwszym półroczu roku bazowego przez liczbę mieszkańców gminy.
3. Wskaźnik G i wskaźnik P oblicza się na podstawie dochodów wykazanych w sprawozdaniach gmin, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów wydanych na podstawie prawa budżetowego, oraz danych o liczbie mieszkańców, ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny, z zastrzeżeniem art. 27a.
4. Wysokość należnej gminie subwencji wyrównawczej oblicza się mnożąc liczbę stanowiącą 90% różnicy 85% wskaźnika P i wskaźnika G przez liczbę mieszkańców gminy i przez wskaźnik określający dla roku bazowego relację planowanych dochodów budżetu państwa do tych dochodów zrealizowanych w pierwszym półroczu.
5. Do obliczenia subwencji wyrównawczej dla gmin do 15 000 mieszkańców przyjmuje się jako dochody należne z tytułu podatku od nieruchomości dochody wynikające ze stawek uchwalonych dla tego podatku przez radę gminy.
6. Liczbę mieszkańców, o której mowa w ust. 5, ustala się na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok bazowy.

Art. 15.

1. Dla gmin o liczbie mieszkańców nie większej niż 5 000 przeliczeniowa liczba mieszkańców równa jest liczbie 5 000.
2. Dla gmin o liczbie mieszkańców od 5 000 do 10 000 przeliczeniowa liczba mieszkańców równa jest liczbie mieszkańców.
3. Dla gmin o liczbie mieszkańców powyżej 10 000 przeliczeniową liczbę mieszkańców ustala się w następujący sposób:

Liczba mieszkańców	Przeliczeniowa liczba mieszkańców
10 000 - 50 000	10 000 + 110% liczby mieszkańców powyżej 10 000
50 000 - 300 000	54 000 + 120% liczby mieszkańców powyżej 50 000
Powyżej - 300 000	354 000 + 125% liczby mieszkańców powyżej 300 000

Art. 15a.

obw. Prez. TK dot.
art. 15a i 15b (Dz.U.
1997 r. Nr 53, poz.
347)

1. Gminy, w których wskaźnik G jest większy niż 150% wskaźnika P, dokonują wpłat z przeznaczeniem na zwiększenie subwencji ogólnej, o której mowa w art. 12.
2. Do określenia wysokości wpłat, o których mowa w ust. 1, przyjmuje się wskaźniki P i G, obliczone według zasad określonych w art. 14.
3. Należną od gminy kwotę rocznej wpłaty oblicza się mnożąc liczbę mieszkańców gminy przez wskaźnik określający dla roku bazowego relacje planowanych dochodów budżetu państwa do tych dochodów zrealizowanych w pierwszym półroczu i przez kwotę wynoszącą:
 - 1) dla gmin, dla których wskaźnik G jest nie większy niż 200% wskaźnika P - 20% nadwyżki wskaźnika G ponad 150% wskaźnika P,
 - 2) dla gmin, dla których wskaźnik G jest większy niż 200% i nie większy niż 300% wskaźnika P - 10% wskaźnika P, powiększoną o 25% nadwyżki wskaźnika G ponad 200% wskaźnika P,
 - 3) dla gmin, dla których wskaźnik G jest większy niż 300% wskaźnika P - 35% wskaźnika P, powiększoną o 30% nadwyżki wskaźnika G ponad 300% wskaźnika P.
4. Łączna kwota wpłat, o których mowa w ust. 1, ujmowana jest w ustawie budżetowej na dany rok.
5. Gminy dokonują wpłat, o których mowa w ust. 1, na rachunek dochodów budżetu państwa w dwunastu równych ratach, w terminie do dnia 15 każdego miesiąca. Od kwot nie wpłaconych w terminie nalicza się odsetki w wysokości ustalonej dla zaległości podatkowych.
6. Do nie wpłaconych w terminie kwot, o których mowa w ust. 5, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 15b.

1. Minister Finansów informuje poszczególne gminy o:
 - 1) planowanej na dany rok kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, wyliczonej według zasad określonych w art. 6, z zastrzeżeniem art. 27 - w terminie do dnia 31 października roku poprzedzającego rok budżetowy,
 - 2) wysokości rocznej wpłaty, wyliczonej zgodnie z art. 15a ust. 3 - w terminie do dnia 31 października roku poprzedzającego rok budżetowy,
 - 3) rocznej łącznej kwocie subwencji ogólnej przyjętej do projektu ustawy budżetowej - w terminie do dnia 31 października roku poprzedzającego rok budżetowy,
 - 3a) rocznej kwocie subwencji drogowej przyjętej do projektu ustawy budżetowej w terminie do dnia 31 października roku poprzedzającego rok budżetowy,
 - 4) zmianach kwot subwencji ogólnej w wyniku podziału rezerw subwencji, o których mowa w art. 12a ust. 2 pkt 1 oraz art. 13 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem art. 27b.
2. Zarząd gminy dokonuje zmian w dochodach budżetu gminy, wynikających ze zmian, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

Art. 16.

1. Subwencje ogólne ustala się dla gmin istniejących w dniu 30 czerwca roku bazowego.
2. Subwencje dla gmin nowych oblicza się w następujący sposób:
 - 1) według zasad określonych w art. 13-15 oblicza się (odrębnie dla każdego obszaru gmin dzielonych) subwencje ogólne dla wszystkich gmin istniejących dnia 30 czerwca roku bazowego i leżących na danym obszarze gmin dzielonych,
 - 2) łączną kwotę subwencji ogólnych, obliczoną dla gmin leżących na danym obszarze gmin dzielonych, dzieli się między gminy nowe proporcjonalnie do liczby ich mieszkańców.
3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do gmin nowych, z tym że jeśli nowe gminy zostaną utworzone (lub zmienią granice) po dniu 1 stycznia roku, na który oblicza się subwencje, to ponownemu podziałowi podlega kwota subwencji przypadająca na okres od dnia utworzenia (lub zmiany granic) gmin nowych do końca roku, a jeżeli utworzenie (lub zmiana granic) gminy nie nastąpiła w pierwszym dniu miesiąca - od pierwszego dnia następnego miesiąca po dniu utworzenia (lub zmiany granic) gminy.
4. Gminy nowe mogą, w drodze zgodnych uchwał podjętych przez rady wszystkich zainteresowanych gmin, uzgodnić inny sposób podziału łącznej kwoty subwencji, o której mowa w ust. 2 pkt 2. Ustalenie nowej subwencji nastąpi w terminie jednego miesiąca od dnia zawiadomienia Ministra Finansów o uzgodnionym podziale.

Art. 16a.

Udziały gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych na dany rok dla gmin nowych ustala się dzieląc kwotę udziałów w tym podatku, obliczoną dla gmin leżących na obszarze gmin dzielonych, proporcjonalnie do liczby ich mieszkańców.

Art. 17.

1. Minister Finansów przekazuje gminom:

- 1) subwencję na zadania oświatowe, o której mowa w art. 12a, w ratach miesięcznych, z których rata za marzec wynosi $\frac{2}{13}$, a pozostałe po $\frac{1}{13}$ ogólnej sumy subwencji na zadania oświatowe, w terminie do 1 dnia każdego miesiąca,
- 2) w dwunastu równych ratach miesięcznych subwencję, o której mowa w art. 13, w terminie do 15 dnia każdego miesiąca.

2. Jeżeli subwencja nie zostanie przekazana w terminach określonych w ust. 1, gminie przysługują odsetki w wysokości ustalonej dla zaległości podatkowych.

Art. 18.

1. Jeżeli w wyniku kontroli przeprowadzonej przez upoważnione organy zostanie stwierdzone, że w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 14 ust. 3, zostały podane nieprawdziwe dane o należnych dochodach i gmina otrzymała subwencję w kwocie wyższej od należnej lub dokonała wpłat, o których mowa w art. 15a, w kwocie niższej niż należna, Minister Finansów zmniejszy kwotę należnej gminie subwencji ogólnej, zmniejszając lub wstrzymując kolejne raty przekazywanej gminie subwencji ogólnej o kwotę nienależnie otrzymanej subwencji wraz z odsetkami w wysokości ustalonej dla zaległości podatkowych, chyba że gmina dokona wcześniej zwrotu nienależnie otrzymanych kwot wraz z odsetkami.
2. Minister Finansów zawiadomi właściwą regionalną izbę obrachunkową o podjętych decyzjach, o których mowa w ust. 1.
3. Kwoty uzyskane nienależnie przez gminę, o których mowa w ust. 1, podlegają odprowadzeniu do budżetu państwa.
4. Kwoty, o których mowa w ust. 3, zwiększają kwotę rezerwy subwencji ogólnej, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1.

Art. 18a.

Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania i przekazywania dotacji, o których mowa w art. 5 pkt 5a, poszczególnym gminom.

Art. 19.

1. Gminom wykonującym zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami przyznawane są z budżetu państwa dotacje celowe na realizację tych zadań.
2. Kwoty dotacji celowych, o których mowa w ust. 1, ustala się według zasad przyjętych do określania odpowiednich wydatków w budżecie państwa.

3. Dotacje celowe, o których mowa w ust. 1:
 - 1) powinny być przekazywane w trybie umożliwiającym pełne i terminowe wypełnienie zleconych zadań,
 - 2) podlegają zwrotowi do budżetu państwa w części, w jakiej zadanie nie zostało zrealizowane.
4. W przypadku niedochowania warunków określonych w ust. 2 i 3 pkt 1, gminie przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia na drodze sądowej.
5. Przepis art. 17 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 21.

art. 20 skreślony

1. Z budżetu państwa mogą być udzielane dotacje celowe, zwane dalej dotacjami, na dofinansowanie, z zastrzeżeniem art. 21a, następujących zadań własnych gmin:
 - 1) inwestycji realizowanych przez gminy,
 - 2) zadań z zakresu pomocy społecznej, określonych w odrębnych przepisach,
 - 3) wypłaty dodatków mieszkaniowych określonych w odrębnych przepisach.
2. Gmina otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe na utrzymanie prowadzonych szkół i placówek, o których mowa w art. 104 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943).
3. Dotacje na dofinansowanie inwestycji szkół i placówek oświatowych oraz dotacje, o których mowa w ust. 2, są udzielane przez właściwe organy administracji rządowej po zasięgnięciu opinii sejmiku samorządowego. Pozostałe dotacje, o których mowa w ust. 1, są udzielane przez wojewodów.
4. Łączna wysokość dotacji przyznanych w kolejnych latach na dofinansowanie inwestycji realizowanej przez gminę nie może przekroczyć 50% wartości kosztorysowej inwestycji, z zastrzeżeniem ust. 5 i ust. 6.
5. Jeżeli inwestycja realizowana jest przez gminę:
 - 1) której wskaźnik G, o którym mowa w art. 14, jest mniejszy od 60% wskaźnika P, albo przez gminę otrzymującą subwencję wyrównawczą, o której mowa w art. 14, w regionach zagrożonych wysokim bezrobociem strukturalnym - łączna wysokość dotacji, o której mowa w ust. 4, nie może przekroczyć 75% wartości kosztorysowej inwestycji,
 - 2) w celu zagospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej i przekazanych gminie - łączna wysokość dotacji, o której mowa w ust. 4, może przekroczyć 75% wartości kosztorysowej inwestycji.
6. Wysokość dotacji otrzymanej przez gminę w danym roku na dofinansowanie inwestycji, z wyjątkiem inwestycji szkół i placówek oświatowych, nie może przekroczyć:
 - 1) w pierwszym roku realizacji inwestycji - 80% kwoty środków planowanych w budżecie gminy na finansowanie tej inwestycji, pomniejszonych o kwotę dotacji z budżetu państwa, a w przypadku, o którym mowa w ust. 5 - 200% kwoty tych środków,

- 2) w kolejnych latach - 120% kwoty środków planowanych w budżecie gminy w danym roku na finansowanie tej inwestycji, pomniejszonych o kwotę dotacji z budżetu państwa, a w przypadku, o którym mowa w ust. 5 - 350% kwoty tych środków,
 - 3) jeżeli inwestycja jest rozpoczynana i kończona w tym samym roku - 100% kwoty środków planowanych w budżecie gminy na finansowanie danej inwestycji, pomniejszonych o kwotę dotacji z budżetu państwa, a w przypadku, o którym mowa w ust. 5 - 300% kwoty tych środków.
7. Gmina otrzymująca dotację na dofinansowanie inwestycji jest zobowiązana do złożenia odpowiednio wojewodzie lub innemu właściwemu organowi administracji rządowej informacji w ciągu 30 dni po zakończeniu roku budżetowego, zawierającej: wykaz inwestycji realizowanych z udziałem dotacji, wartości kosztorysowe tych inwestycji oraz terminy rozpoczęcia i planowanego zakończenia, a także kwoty dotacji i kwoty środków z budżetu gminy przekazane w ciągu roku na rachunek finansowania poszczególnych inwestycji.
 8. Gmina, która nie przeznaczy w danym roku na finansowanie dotowanej inwestycji środków z budżetu gminy w pełnej kwocie wymaganej na podstawie ust. 6, jest zobowiązana do zwrotu dotacji, w części proporcjonalnej do poniesionych wydatków, przyznanej w danym roku na dochody budżetu państwa w terminie uzgodnionym z wojewodą, nie później jednak niż do końca roku następującego po roku, w którym otrzymała dotację.
 9. Dotacje, o których mowa w ust. 1, nie wykorzystane w danym roku zgodnie z przeznaczeniem, podlegają zwrotowi do budżetu państwa.
 10. Do dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa, w przypadkach określonych w ust. 8 i 9, stosuje się przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz.U. z 1993 r. Nr 108, poz. 486 i Nr 134, poz. 646, z 1995 r. Nr 5, poz. 25 i Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 75, poz. 357 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 770).

Art. 21a.

1. Gminy, na obszarze których wystąpiła powódź w 1998 r., mogą otrzymać dotację celową na dofinansowanie bieżących zadań własnych związanych z usuwaniem skutków tej powodzi.
2. Dotacje, o których mowa w ust. 1, udzielane są przez wojewodów.

Art. 21b.

Do wysokości dotacji celowych na dofinansowanie inwestycji realizowanych jako zadania własne gmin, o których mowa w art. 21a ust. 1, nie stosuje się ograniczeń określonych w art. 21.

Art. 21c.

Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, ustala wykaz gmin, o których mowa w art. 21a ust. 1.

Rozdział 4
Warunki zaciągania pożyczek i kredytów
oraz emisji papierów wartościowych przez gminy

Art. 22.

1. Gmina może zaciągać kredyty i pożyczki na:
 - 1) pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu gminy,
 - 2) finansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach gminy.
2. Kredyty i pożyczki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, muszą być spłacone w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte.

Art. 23.

1. Kredyty i pożyczki na finansowanie wydatków, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2, mogą być zaciągane do wysokości określonej w budżecie gminy.
2. W przypadku zwrócenia się przez gminę z wnioskiem o udzielenie kredytu lub pożyczki do podmiotu innego niż bank wykonujący obsługę bankową budżetu gminy, regionalna izba obrachunkowa obowiązana jest wydać, na wniosek kredytodawcy lub pożyczkodawcy, opinię o możliwościach spłaty tego kredytu lub pożyczki.

Art. 24.

Łączna kwota:

- 1) przypadających do spłaty w danym roku rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2, oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez gminę poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek,
- 2) przypadających do wykupu w danym roku papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę,

pomniejszona o kwotę przypadających na dany rok spłat rat i odsetek od zaciągniętych przez gminę kredytów i pożyczek, dla których ustanowiono zabezpieczenie na mieniu gminy, nie może przekroczyć 15% planowanych dochodów budżetu gminy.

Art. 25.

1. Gmina ma prawo emitowania papierów wartościowych.
3. Zasady emisji papierów wartościowych przez gminy oraz zasady dopuszczania ich do publicznego obrotu określają odrębne przepisy. ~~ust. 2 skreślony~~

Art. 26.

1. Rada Ministrów lub Minister Finansów mogą udzielać poręczeń i gwarancji wykonania zobowiązań gminy, na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. Nr 79, poz. 484 i Nr 80, poz. 511).

3. Warunki i tryb udzielania poręczeń i gwarancji, o których mowa w ust. 1, o- ~~ust. 2 skreślony~~
kreślają odrębne przepisy.
4. Minister Finansów może dokonywać potrąceń, z należnej gminie subwencji ogólnej, kwot należnych Skarbowi Państwa z tytułu wykonania poręczenia lub gwarancji, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 27.

1. W okresie od dnia 1 stycznia 1997 r. do dnia 31 grudnia 1999 r. udziały gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych ustala się mnożąc ogólną kwotę wpływów z tego podatku przez wskaźnik 0,16 i współczynnik skorygowanego udziału dochodów gminy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w łącznych dochodach gmin z tego podatku w roku poprzedzającym rok bazowy, wyliczony według zasad określonych w ust. 2.
2. Współczynnik, o którym mowa w ust. 1, oblicza się następująco:
 - 1) ogólną kwotę wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych w roku poprzedzającym rok bazowy w województwie, w którym położona jest gmina, mnoży się przez wskaźnik 0,16 oraz wskaźnik liczby mieszkańców gminy do ogólnej liczby mieszkańców w danym województwie według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok bazowy,
 - 2) ogólną kwotę wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych w roku poprzedzającym rok bazowy mnoży się przez wskaźnik 0,16 i wskaźnik, o którym mowa w art. 6, to jest wskaźnik równy udziałowi należnego w roku poprzedzającym rok bazowy podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na terenie gminy w ogólnej kwocie należnego podatku w tym samym roku,
 - 3) oblicza się różnicę pomiędzy kwotą obliczoną zgodnie z pkt 2 a kwotą obliczoną zgodnie z pkt 1, a następnie mnoży się przez wskaźnik wynoszący:
 - a) dla 1997 r. - 0,30,
 - b) dla 1998 r. - 0,50,
 - c) dla 1999 r. - 0,75,
 - 4) kwotę obliczoną zgodnie z pkt 1 koryguje się o kwotę obliczoną zgodnie z pkt 3,
 - 5) oblicza się iloraz kwoty wyliczonej zgodnie z pkt 4 i łącznej kwoty dochodów z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w roku poprzedzającym rok bazowy.

Art. 27a.

1. Dla celów obliczenia subwencji wyrównawczej na lata 1997-1999 w miejsce dochodów gmin z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wykazanych w sprawozdaniach gmin, o których mowa w art. 14 ust.

- 3, przyjmuje się dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, ustalone według zasad określonych w ust. 2.
2. Dochody, o których mowa w ust. 1, ustala się mnożąc łączną kwotę dochodów gmin z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w pierwszym półroczu roku bazowego, wykazaną przez gminy w sprawozdaniu, przez współczynnik ustalony zgodnie z zasadami określonymi w art. 27 ust. 2, stosując wskaźnik określony w art. 27 ust. 2 pkt 3 dla roku, w którym będzie wypłacana subwencja wyrównawcza.
3. Dochody gmin z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w 1999 r., dla celów obliczenia subwencji wyrównawczej na 2000 r., ustala się mnożąc ogólną kwotę wpływów z tego podatku za pierwsze półrocze 1999 r. przez wskaźnik równy udziałowi należnego w roku poprzedzającym rok bazowy podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na terenie gminy w ogólnej kwocie należnego podatku w tym samym roku.

Art. 27b.

1. W 1996 r. - 2000 r. rezerwę subwencji, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, ustala się w wysokości 5% od pozostałej kwoty subwencji ogólnej.
2. Kwotę równą $\frac{4}{5}$ kwoty rezerwy subwencji, o której mowa w ust. 1, przeznacza się na zwiększenia subwencji ogólnej dla gmin nie objętych subwencją wyrównawczą, w których w pierwszym półroczu danego roku wystąpił ubytek dochodów, wynikający ze zmiany zasad ustalania udziałów gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, wykazany w sprawozdaniu gminy za pierwsze półrocze danego roku. Rezerwą tą dysponuje Minister Finansów w porozumieniu ze stroną samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
3. Rezerwa nie wykorzystana na cele określone w ust. 2 do końca trzeciego kwartału danego roku może być wykorzystana na inne cele, według zasad określonych w art. 13 ust. 2 i 3.

Art. 27c.

Do wyliczenia subwencji na 1996 r. stosuje się przepisy art. 6, art. 12, art. 12a, art. 13 ust. 1, art. 14, art. 15a i art. 15b, art. 16a, art. 27, art. 27a, art. 27b.

Art. 27d.

Jeżeli w okresie od dnia 1 stycznia 1996 r. do dnia 31 grudnia 1996 r. osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej posiada zakłady (oddziały) sporządzające bilans i rachunek wyników, a część z tych zakładów (oddziałów) zamknie rok (okres) podatkowy stratą, to gminy, na których terenie znajdują się te zakłady, nie otrzymują udziałów. Udziały gmin będących siedzibą zakładów (oddziałów), które osiągnęły zysk, zostają zmniejszone. Wpływy podatkowe stanowiące podstawę do obliczenia tych udziałów zostają przemnożone przez współczynnik będący ilorazem podatku należnego od podatnika i sumy podatku należnego od zakładów, które osiągnęły zysk.

Art. 27e.

1. Od dnia 1 stycznia 1998 r. udział gmin w podatku dochodowym od osób fizycznych, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. a), wynosi 17%.
2. Podwyższeniu ulegają odpowiednio wskaźniki, o których mowa w art. 6 i w art. 27.

Art. 27f.

1. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, w porozumieniu ze stroną samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, zasady i tryb przyznawania gminom subwencji drogowej, o której mowa w art. 12 ust. 2.
2. Wysokość subwencji, o której mowa w ust. 1, dla każdej gminy w 1998 r. nie może być niższa od utraconej kwoty dochodu z tytułu częściowej likwidacji podatku od środków transportowych z roku 1997, zwaloryzowanej wskaźnikiem, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. Nr 9, poz. 31 i Nr 101, poz. 444, z 1992 r. Nr 21, poz. 86, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1996 r. Nr 91, poz. 409 i Nr 149, poz. 704 oraz z 1997 r. Nr 5, poz. 24, Nr 107, poz. 689, Nr 121, poz. 770 i Nr 123, poz. 780).

Art. 29.

Traci moc ustawa z dnia 14 grudnia 1990 r. o dochodach gmin i zasadach ich subwencionowania w latach 1991-1993 oraz o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz.U. Nr 89, poz. 518, z 1991 r. Nr 110, poz. 475, z 1992 r. Nr 50, poz. 229 oraz z 1993 r. Nr 5, poz. 20). **art. 28 pominięty**

Art. 30.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1994 r.